

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

Telefon: (+40-1) 313-2531 Fax: (+40-1) 312-5480

Internet : <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1098A/2007

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ**

Nr. 7565 / 26-07-2007

Domnului

**NICOLAE VĂCĂROIU
PREȘEDINTELE SENATULUI**

Potrivit art.18 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, Decizia nr.666 din 16 iulie 2007 referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic.

Primiți, vă rog, domnule Președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

PREȘEDINTE

Ioan Vidu

Prof. univ. dr. Ioan Vidu

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosarul nr.1098A/2007

DECIZIA nr.666
din 16 iulie 2007

**referitoare la constituționalitatea Legii pentru modificarea și
completarea Legii nr.128/1997 privind Statutul personalului
didactic**

Cu adresa nr.5/3732/C.P.T. din 5 iulie 2007, Guvernul României a sesizat Curtea Constituțională cu obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic. Sesizarea a fost formulată în temeiul art.146 lit.a) din Constituție și al art.15 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr.6943 din 6 iulie 2007 și constituie obiectul Dosarului nr.1098A/2007.

În motivarea sesizării, se arată că legea criticată a fost adoptată cu încălcarea prevederilor constituționale ale art.138 alin.(5), potrivit cărora „*Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.*” În acest sens, se invocă punctul de vedere al Guvernului, transmis Camerei Deputaților cu adresa nr.2973/DRP/2007, care precizează că „propunerea legislativă are un impact financiar suplimentar estimat la nivelul unui an bugetar de cca. 1.010 milioane lei, întrucât conduce la majorarea numărului de norme didactice din învățământul preuniversitar de stat cu cca. 35.2000”, precum și că aceasta a „fost promovată fără a se

prezenta, în Expunerea de motive care o însoțește, corelațiile dintre indicatorii macroeconomici care ar fi afectați odată cu punerea în aplicare a prevederilor legii.” În continuare, se consideră că la promovarea legii criticate trebuia să se aibă în vedere: condiția rezultată din aderarea României la Uniunea Europeană, potrivit căreia deficitul bugetar pentru anul 2007 și următorii trebuie stabilit la un nivel de sub 3% din PIB; o rată a inflației descrescătoare care favorizează întreaga populație a României, fără discriminări socio-profesionale, rată care trebuie să tindă către un nivel cât mai scăzut, având în vedere și ținta de integrare în zona euro a Uniunii Europene; creșterea economică ce are ca punct de susținere dezvoltarea investițiilor care în mod direct va îmbunătăți nivelul de trai al populației, fapt pentru care an de an Guvernul a direcționat cu prioritate fondurile publice spre această zonă. În plus, se consideră că influența suplimentară de 1.010 milioane lei reprezintă 14% din cheltuielile de personal aprobate în anul 2007 pentru învățământul preuniversitar de stat, precum și că aplicarea prevederilor legii începând cu luna septembrie 2007 are un impact suplimentar de cca. 337 milioane lei, pentru care nu pot fi identificate surse suplimentare pentru acoperirea acestuia, astfel încât să nu fie afectat deficitul bugetar aprobat pe anul 2007. În final, se arată că „în politica actualului Guvern învățământul constituie o prioritate națională, motiv pentru care, anual, prin legile bugetare se alocă sume importante pentru finanțarea acestuia, astfel încât în anul 2007 cheltuielile aferente acestui domeniu reprezintă 5,2% din PIB.”

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.643 din 16 iulie 2004, sesizarea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Avocatului Poporului pentru a prezenta punctele lor de vedere.

Președintele Camerei Deputaților, cu adresa nr.51/3128 din 11 iulie 2007, a transmis Curții Constituționale punctul său de vedere, prin care apreciază că sesizarea de neconstituționalitate este întemeiată. În acest sens, arată că autorul obiecției de neconstituționalitate invocă încălcarea prevederilor art.138 alin.(5) din Constituție, întrucât „inițiatorii propunerii legislative adoptate de Parlament nu au menționat sursele de finanțare a măsurilor necesare punerii în aplicare a dispozițiilor cuprinse în actul normativ respectiv.” Invocă, de asemenea, adresa nr.2973/DRP/2007 prin care Guvernul „a notificat inițiatorilor propunerii legislative de modificare și completare a Legii nr.128/1997 că aceasta are un impact financiar suplimentar estimat la nivelul unui an bugetar de aproximativ 1.010 milioane lei, motiv pentru care, de altfel, Guvernul nu a susținut adoptarea acestei inițiative legislative.” Menționează că în același sens este și avizul de specialitate transmis Camerei Deputaților de către Consiliul Legislativ, precum și avizul negativ al Comisiei pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital a Senatului. Face precizarea că propunerea legislativă criticată a fost adoptată, potrivit art.75 alin.(2) teza finală din Constituție, de Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere cu privire la obiecția de neconstituționalitate formulată, până la pronunțarea prezentei decizii, iar punctul de vedere al Avocatului Poporului a fost înregistrat la Curtea Constituțională după pronunțarea deciziei, în ziua de 16 iulie 2007.

C U R T E A ,

examinând sesizarea de neconstituționalitate, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților, raportul judecătorului-raportor, Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, raportată la prevederile Constituției, precum și dispozițiile din Legea

nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, reține următoarele:

Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.a) din Constituție, precum și celor ale art.1, art.10, art.15 și art.18 din Legea nr.47/1992, să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor legale criticate.

Obiectul controlului de constituționalitate îl constituie Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, potrivit căreia:

„Art.I. – Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.158 din 16 iulie 1997, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Literele a), b) și f) ale articolului 43 vor avea următorul cuprins:

„ a) un post de educatoare/institutoare pentru fiecare grupă de preșcolari sau pentru grupe combinate, în unitățile în care nu se pot constitui grupe separate; la grădinițele cu program prelungit și la cele cu program săptămânal, posturile se normează pe ture; un post se asimilează cu 18 ore normă didactică de predare pe săptămână;

b) un post de învățător/institutor pentru fiecare clasă din învățământul primar sau pentru clase simultane din cadrul acestuia, unde nu se pot constitui clase separate; un post se asimilează cu 18 ore normă didactică de predare pe săptămână;

.....

f) pentru personalul didactic din învățământul special și din casele de copii, norma didactică se stabilește astfel: profesori, învățători, învățători-educatori, institutori-educatori, profesori-educatori și profesori

pentru activități specifice – terapia tulburărilor de limbaj, educația auditiv-perceptivă compensatorie, ortofonia, labiolectura, orientarea, mobilitatea și educația senzorială, educația vizual-perceptivă compensatorie, psihodiagnoza, orientarea școlară și profesională, psihoterapia și consilierea, cultura fizică medicală, kinetoterapia, educația psihomotrică și altele de acest tip – 16 ore normă didactică de predare pe săptămână; maistru-instructor – 20 de ore pe săptămână;”

2. După alineatul (5) al articolului 44 se introduc două noi alineate, alin.(6) și (7), cu următorul cuprins:

„(6) În învățământul primar, orele de religie, educație fizică și educație muzicală prevăzute în planurile de învățământ pot fi predate de profesori cu studii superioare de specialitate, fără a afecta norma didactică de predare a învățătorului sau institutorului.

(7) Orele de educație fizică și educație muzicală din învățământul primar pot fi predate în condițiile alin.(6) și de învățătorii ori institutorii de la clasa respectivă, dacă fac dovada calificării prin diplomă de studii sau fac dovada continuării și finalizării studiilor în domeniile respective, în termen de 5 ani.”

3. Alineatul (4) al articolului 49 va avea următorul cuprins:

„(4) Personalul didactic prevăzut la art.44 alin.(4) și (7) este salarizat prin plata cu ora, conform prevederilor alin.(1) și ale art.43.”

4. Alineatul (4) al articolului 51 va avea următorul cuprins:

„(4) Personalul didactic de predare care îndeplinește funcția de diriginte, învățătorii, învățătorii-educatori, institutorii-educatori, profesorii-educatori și educatoarele primesc o indemnizație de 10% din salariul de bază, cu excepția situațiilor prevăzute la art.45 alin.(2) și (3). Aceste indemnizații se includ în salariul de bază.”

Art.II. – Prevederile prezentei legi se aplică începând cu anul școlar 2007 – 2008.”

În opinia autorului sesizării, legea criticată încalcă prevederile constituționale ale art.138 alin.(5), potrivit cărora „*Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”, prin aceea că a fost adoptată “fără să precizeze sursele de finanțare a măsurilor stabilite prin aceasta.”

Examinând obiecția de neconstituționalitate formulată, prevederile legii criticate, prin raportare la dispozițiile din Constituție incidente, Curtea Constituțională constată că sesizarea de neconstituționalitate este întemeiată și urmează a fi admisă, pentru următoarele considerente:

În cadrul raporturilor constituționale dintre Guvern și Parlament, problemele referitoare la structura și execuția bugetului de stat au semnificații deosebite în procesul legislativ, în ceea ce privește fundamentarea și susținerea unor reglementări în diferite domenii de activitate, cu implicații financiare profunde. Din acest punct de vedere, potrivit art.111 alin.(1) teza a doua din Constituție, în cazul în care o inițiativă legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, solicitarea informării este obligatorie. Solicitarea informării are o deosebită importanță, în special, în cadrul procedurii legislative, pentru analiza și fundamentarea diferitelor soluții. Această obligație constituțională a fost respectată de către Camera Deputaților, care, în calitate de primă Cameră sesizată, prin adresa nr.PL.131 din 19 martie 2007, a solicitat Guvernului, în conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituția României și ale Legii nr.314/2003 pentru modificarea art.15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, să-i comunice punctul de vedere asupra implicațiilor bugetare generate de propunerea legislativă criticată. Dând curs acestei solicitări, la data de 27 aprilie 2007, Guvernul a transmis Camerei Deputaților punctul său de

vedere, în care a concluzionat că, „având în vedere efectele propunerii legislative de creștere a numărului de norme didactice cu peste 35.200 (13,55% din totalul de norme didactice) și implicit a creșterii cheltuielilor bugetare pentru finanțarea acestor posturi, precum și pentru plata orelor suplimentare și a indemnizațiilor propuse, ce reprezintă cheltuieli de personal în valoare estimată de 1.010.000.000 lei anual, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative”.

Curtea reține că propunerea legislativă a fost adoptată la Camera Deputaților în condițiile art.75 alin.(2) teza a doua din Constituție – procedura tacită – și a fost remisă Senatului pentru a decide definitiv, în conformitate cu prevederile art.75 alin.(3) din Constituție. În ședința din 28 iunie 2007, Senatul a adoptat proiectul de lege cu 69 voturi pentru, 5 voturi împotriva și o abținere.

Examinând Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, Curtea constată că nici expunerea de motive la aceasta și nici legea ce face obiectul controlului de constituționalitate nu precizează sursa de finanțare a cheltuielilor pe care le generează. Or, potrivit prevederilor art.138 alin.(5) din Constituție, „*Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.*” În acest sens a statuat și Curtea Constituțională, de exemplu, prin Decizia nr.36 din 2 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.75 din 11 aprilie 1996, cu prilejul soluționării unei sesizări de neconstituționalitate prin care, alături de alte critici, se invoca și lipsa prevederilor referitoare la sursa de finanțare. Sub acest aspect, prin decizia menționată s-a reținut că cerința constituțională prevăzută de art.138 alin.(5) „impune stabilirea concomitentă atât a alocației bugetare, ce are semnificația unei cheltuieli, cât și a sursei de finanțare, ce are semnificația venitului necesar pentru suportarea ei, spre a evita consecințele profund

negative, pe plan economic și social, a stabilirii unei cheltuieli bugetare fără acoperire.”

De altfel, și potrivit prevederilor art.1 alin.(2) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.777 din 25 august 2007, *„actele normative se inițiază, se elaborează, se adoptă și se aplică în conformitate cu prevederile Constituției României, republicată, cu dispozițiile prezentei legi, precum și cu principiile ordinii de drept”*, iar potrivit art.3 alin.(1) din aceeași lege, *„normele de tehnică legislativă sunt obligatorii la elaborarea proiectelor de lege de către Guvern și a propunerilor legislative aparținând deputaților, senatorilor sau cetățenilor, în cadrul exercitării dreptului de inițiativă legislativă [...]”*. Sub aspectul conținutului și fundamentării soluțiilor legislative, art.6 alin.(1) din legea menționată prevede că soluțiile cuprinse în actul normativ *„[...] trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne, precum și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte”*, iar alin.(3) al aceluiași articol, în redactarea în vigoare la data prezentei inițiative legislative, stabilea că *„Proiectele de acte normative se supun spre adoptare însoțite de o expunere de motive, o notă de fundamentare sau un referat de aprobare.”* În coroborare cu aceste din urmă dispoziții, art.15 alin.(2) și (3) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, astfel cum a fost modificat prin Legea nr.314/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.506 din 14 iulie 2003, intitulat *„Limite privind micșorarea veniturilor și majorarea cheltuielilor bugetare”*, prevăd că, *„(2) În cazul propunerilor legislative, Guvernul va transmite Camerei Deputaților sau Senatului, după caz, fișa financiară prevăzută la*

alin.(1), în termen de 45 de zile de la data primirii solicitării ” și, „(3) După depunerea proiectului legii bugetare anuale la Parlament, pot fi aprobate acte normative numai în condițiile prevederilor alin. (1), dar cu precizarea surselor de acoperire a diminuării veniturilor sau a majorării cheltuielilor bugetare, aferente exercițiului bugetar pentru care s-a elaborat bugetul.” Obligativitatea respectării acestor dispoziții legale rezultă și din prevederile art.1 alin.(5) din Constituție, potrivit căroră, „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.”

Așadar, față de cele arătate, Curtea constată că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic este neconstituțională.

În temeiul dispozițiilor art.146 lit.a) și al art.147 alin.(2) și (4) din Constituție, precum și al prevederilor art.11 alin.(1) lit.A.a), al art.15 și al art.18 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, cu majoritate de voturi,

Curtea Constituțională
În numele legii
DECIDE :

Constată că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și primului-ministru, și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Dezbaterea a avut loc la data de 16 iulie 2007 și la aceasta au participat: Ioan Vida, președinte, Nicolae Cochinescu, Aspazia Cojocar, și

Acsinte Gaspar, Petre Ninosu, Ion Predescu, Valentin Zoltán Puskás,
Tudorel Toader și Augustin Zegrean, judecători.

PREȘEDINȚELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE
Ioan
Prof.univ.dr.Ioan

The seal of the Constitutional Court of Romania is circular. It features the coat of arms of Romania in the center, surrounded by the text "ROMANIA" at the top and "CURTEA CONSTITUȚIONALĂ" at the bottom.

MAGISTRAT-ASISTENT ȘEF,

Gabriela Dragomirescu

A handwritten signature in black ink, appearing to be "GD", written over the printed name of Gabriela Dragomirescu.